

RAFA GIL

DESOBEDIÈNCIA MASSIVA A LA LLEI D'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Mare, vull ser objector

La negativa per part dels membres del Moviment d'Objecció de Consciència (MOC) a realitzar la prestació social substitutòria significa, per primera vegada a Europa, un qüestionament global de l'organització del servei militar espanyol. La figura del presoner de consciència es projecta ara sobre les institucions democràtiques.

Josep Ma. Sanmartí

EL TEMPS

25.000 objectors esperen un servei substitutori.

Els darrers incidents protagonitzats per objectors de consciència a diverses ciutats de l'estat espanyol demostren que aquesta qüestió no està resolta ni de bons tros i que està posant en un compromís tot el sistema democràtic vigent. Tal com deia un diputat basc al Congrés de Diputats, no hi ha cap país democràtic que pugui suportar 1.500 o 2.000 objectors de consciència empresonats. De moment, per exemple, Amnistia Internacional reconeix l'existència de tres presos polítics a Espanya i un d'ells és precisament un objector de consciència, José Manuel Fierro.

El dia 20 de febrer, entre 60 i 70 objectors respongueren a una crida del

Moviment d'Objectors de Consciència (MOC) i es presentaren voluntàriament a diverses institucions i casernes militars per declarar-se «insubmisos», segons la seva expressió, «pròfugs i desertors» segons la terminologia militar i la legal. Les autoritats es mostraren francament desorientades per l'acció i només en detingueren tres, al País Basc, que foren conduïts a la caserna de Munguia.

A Madrid es presentaren nou objectors, set dels quals havien refusat d'incorporar-se a la *mili* amb la lleva de gener, és a dir, que tècnicament eren pròfugs, i els altres dos eren desertors, és a dir que s'havien declarat objectors quan ja havien començat el servei militar. Un d'ells, José Manuel Fierro, havia passat cinc mesos a la presó militar d'Alcalà de Henares, però va

aprofitar un permís per anar-se'n a casa seva i s'hi va quedar. L'altre, José Martín Igual, va desertar fa un any i mig també durant un permís.

Doncs bé, els nou xicots foren identificats al Govern Militar de Madrid per un comandant, es prengué nota de les seves dades personals i es va fer constar per escrit la seva negativa a fer el soldat i qualsevol altra prestació substitutòria, i a continuació se'ls va fer sortir de l'edifici. Una situació semblant es va produir a Barcelona amb

cli radical d'objectors com uns provocadors polítics.

El desconcert de les autoritats es palesà, per exemple, en llocs com Vitòria i Bilbao, on el jutge militar concedí cuita-corrent permisos, pròrrogues, ajornaments, etc. Nou dels objectors presentats foren declarats en situació de crida i cerca... i se'ls deixà marxar de l'edifici farcit de policies militars i nacionals i de guàrdies civils.

Davant d'aquesta actitud passiva de la jurisdicció militar el MOC va eme-

tre objectors més, tres pròfugs i un desertor, que ja s'havien presentat el dia 20 a la justícia militar. També en aquesta ocasió es produïren moments de tensió entre familiars i amics dels detinguts i la Policia Militar i civil.

Una estratègia de tensió

Els portaveus del MOC afirmen que l'exèrcit viu de la passivitat de la gent, i que no pot procedir a detencions en bloc perquè la gent i el mateix Parlament se'ls tiraria al damunt. Si més no, la contradicció de les autoritats és flagrant després que el president Felipe González hagués advertit públicament que s'aplicaria la llei fos com fos, cosa que no es va fer en el cas dels insubmisos. I si les detencions es fan d'una manera selectiva i individualitzada, el MOC diu que té preparat un nou grup de 50 objectors per fer una nova presentació massiva i que n'hi ha 300 més de reserva per anar mantenint una estratègia de la tensió fins que la llei sigui canviada radicalment.

En aquests moments hi ha a Espanya uns 25.000 objectors de consciència, la major part dels quals estan esperant que el govern els assigni un servei substitutori en alguna de les institucions autoritzades, que van des de la Creu Roja fins a ajuntaments que ho demanen. Això no obstant, entre totes les institucions no hi ha capacitat per absorbir i donar feina a tots els objectors en situació legal, cosa que ha provocat un embús de solució molt difícil. Molts dels objectors estan esperant una solució per poder normalitzar els seus estudis o trobar una feina fixa.

La llei de 1984 no permet ni l'objectió sobrevinguda, és a dir declarada una vegada s'ha començat la instrucció militar, ni la possibilitat de defugir el servei substitutori. També es discuteixen aspectes més concrets com la composició del Consell Nacional d'Objectors de Consciència, organisme que determina qui és objector amb tots els ets i uts legals, i qui no ho és. La llei fou recorreguda pel Defensor del Poble al Tribunal Constitucional, que l'any passat la declarà conforme a la Constitució i per tant perfectament vàlida. Tot i això, fonts del Ministeri de Defensa han reconegut en diverses ocasions que la llei té forats, però que en conjunt reflecteix unes posicions més progressistes que no les d'altres països de llarga tradició democràtica. En qualsevol cas, la tossuderia del MOC manté oberta a l'estat espanyol una polèmica molt complicada. □

DOMÈNEC UMBERT

Si les detencions continuen, hi haurà més presentacions massives d'objectors.

set objectors que es presentaren al Govern Militar, amb l'agreujant que en aquest cas el suboficial de guàrdia els impedí entrar durant una hora i mitja.

«Són uns provocadors polítics»

L'advocat dels objectors, Juan Carlos Roiss, no va amagar la seva perplexitat. Segons ell, les autoritats militars tenien constància de la comissió d'un delictes i tenien els seus autors a l'abast, i en lloc de dir-ho al jutge competent i de detenir els infractors, els deixaven anar. Això podia constituir un altre delictes per part dels oficials implicats i del seu comandament. Algun jutge militar va justificar la seva actuació, per exemple, a València, dient que en aquells moments els objectors no estaven sotmesos a cap ordre de crida i cerca, i que de tota manera la qüestió seria investigada. El veritable fons del problema sorgí quan un d'aquests jutges va declarar que ells no pensaven atendre un assumpte polític, sinó solament un possible acte il·legal. En alguns cercles governamentals es considera aquest nu-

tre un comunicat, en el qual denunciava la situació i feia una crida a tota la població perquè, igual que els seus afiliats, no obeeixi les imposicions militars i es declari objector de consciència abans, durant i després del servei militar. Pel MOC la tàctica del Ministeri de Defensa és desfermar una repressió selectiva que divideixi el moviment i espera rebre pròximament citacions individuals que deixarien sense suport els afectats. Si això es realitza, els objectors es tornaran a presentar en grups per cridar l'atenció de l'opinió pública sobre aquesta qüestió.

El MOC rebutja la «imposició d'una prestació substitutòria» tal com diu la llei, perquè diu que al capdavant és la conseqüència del reclutament forçós.

Els fets del dia 20 de febrer no foren certament aïllats. Quan el dia 23 els tres detinguts de Bilbao foren conduïts a Burgos per ser interrogats, esclataren alguns incidents amb objectors i familiars que esperaven els objectors empresonats a la porta del Govern Militar d'aquella ciutat castellana, capital de la Capitania Militar. El dia 24 de març a Barcelona foren detinguts qua-